

UCHWAŁA NR 237/2807/14.....

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia *4 lutego* ..... 2014 roku

**dotycząca przyjęcia projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego
w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej”**

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596 z późn. zm.) oraz art. 84 i art. 91 ust. 1, 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, celem przedstawienia do zaopiniowania przez właściwych wójtów, burmistrzów, starostów oraz Prezydenta Miasta Nowa Sól.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Maciej Szymański
WICEMARSZAŁEK

UCHWAŁA NR .....
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia ..... 2014 r.

w sprawie określenia "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej"

Na podstawie art. 84 i art. 91 ust. 3 i 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) w związku z art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596 z późn. zm.), po zasięgnięciu opinii: Starosty Gorzowskiego, Starosty Krośnieńskiego, Starosty Międzyrzeckiego, Starosty Nowosolskiego, Starosty Słubickiego, Starosty Strzelecko-Drezdeneckiego, Starosty Sulęcińskiego, Starosty Świebodzińskiego, Starosty Wschowskiego, Starosty Zielonogórskiego, Starosty Żagańskiego, Starosty Żarskiego, Prezydenta Miasta Nowa Sól, Burmistrza Miasta i Gminy Babimost, Burmistrza Miasta i Gminy Bytom Odrzański, Burmistrza Miasta i Gminy Cybinka, Burmistrza Miasta i Gminy Czerwińsk, Burmistrza Miasta i Gminy Dobiegniew, Burmistrza Miasta i Gminy Drezdenko, Burmistrza Miasta i Gminy Gozdnicza, Burmistrza Miasta Gubin, Burmistrza Miasta i Gminy Iłowa, Burmistrza Miasta i Gminy Jasień, Burmistrza Miasta i Gminy Kargowa, Burmistrza Miasta Kostrzyn, Burmistrza Miasta i Gminy Kożuchów, Burmistrza Miasta i Gminy Krosno Odrzańskie, Burmistrza Miasta i Gminy Lubniewice, Burmistrza Miasta i Gminy Lubska, Burmistrza Miasta Łęknica, Burmistrza Miasta i Gminy Małomice, Burmistrza Miasta i Gminy Międzyrzecz, Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasteczko, Burmistrza Miasta i Gminy Nowogród Bobrzański, Burmistrza Miasta i Gminy Ośno Lubuskie, Burmistrza Miasta i Gminy Rzepin, Burmistrza Miasta i Gminy Skwierzyna, Burmistrza Miasta i Gminy Sława, Burmistrza Miasta i Gminy Słubice, Burmistrza Miasta i Gminy Strzelce-Krajeńskie, Burmistrza Miasta i Gminy Sulechów, Burmistrza Miasta i Gminy Sulęcín, Burmistrza Miasta i Gminy Szlichtyngowa, Burmistrza Miasta i Gminy Szprotawa, Burmistrza Miasta i Gminy Świebodzin, Burmistrza Miasta i Gminy Torzym, Burmistrza Miasta i Gminy Trzciel, Burmistrza Miasta i Gminy Witnica, Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa, Burmistrza Miasta i Gminy Zbąszynek, Burmistrza Miasta Żagań, Burmistrza Miasta Żary, Wójta Gminy Bledzew, Wójta Gminy Bobrowice, Wójta Gminy Bogdaniec, Wójta Gminy Bojadła, Wójta Gminy Brody, Wójta Gminy Brzeźnica, Wójta Gminy Bytnica, Wójta Gminy Dąbie, Wójta Gminy Deszczno, Wójta Gminy Górzycza, Wójta Gminy Gubin, Wójta Gminy Kłodawa, Wójta Gminy Kolsko, Wójta Gminy Krzeszyce, Wójta Gminy Lipinki Łużyckie, Wójta Gminy Lubiszyn, Wójta Gminy Lubrza, Wójta Gminy Łągów, Wójta Gminy Maszewo, Wójta Gminy Niegosławice, Wójta Gminy Nowa Sól, Wójta Gminy Otyń, Wójta Gminy Przewóz, Wójta Gminy Przytoczna, Wójta Gminy Pszczew, Wójta Gminy Santok, Wójta Gminy Siedlisko, Wójta Gminy Skape, Wójta Gminy Słońsk, Wójta Gminy Stare Kurowo, Wójta Gminy Szczaniec, Wójta Gminy Świdnica, Wójta Gminy Trzebiechów, Wójta Gminy Trzebiel, Wójta Gminy Tuplice, Wójta Gminy Wymiarki, Wójta Gminy Zabór, Wójta Gminy Zielona Góra, Wójta Gminy Zwierzyn, Wójta Gminy Żagań, Wójta Gminy Żary, Sejmik Województwa Lubuskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się "Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej", zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Termin realizacji Programu o którym mowa w § 1 ustala się do dnia 31 grudnia 2020 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Lubuskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku

Tomasz Możejko

Załącznik do Uchwały Nr .....
Sejmiku Województwa Lubuskiego
z dnia ..... 2014 r.
Załącznik.pdf

Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie określenia "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej"

Niniejszą uchwałą przyjmuje się "Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej" zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914). Strefa lubuska stanowi pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców oraz aglomeracji. Kod strefy: PL0803. Obszar strefy tworzą następujące powiaty: gorzowski, krośnieński, międzyrzecki, nowosolski, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, świebodziński, wschowski, zielonogórski, żagański, żarski. Program składa się z dokumentu głównego wyznaczającego długoterminowe działania naprawcze oraz Planu działań krótkoterminowych będącego jego integralną częścią. Program zawiera uzasadnienie zawierające metodykę przygotowania dokumentu, szczegółowe analizy przyczyn występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu oraz przyjęte działania naprawcze.

Ocena poziomów substancji w powietrzu w strefie lubuskiej oraz klasyfikacja stref prowadzona jest przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska na podstawie art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.). Wyniki dokonanej przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oceny oraz klasyfikacji stref za rok 2010, 2011 oraz 2012 wykazały przekroczenia poziomów dopuszczalnych oraz docelowych substancji dla strefy lubuskiej. Otrzymane dane zostały zestawione w **Tab. 1**.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (źródło: Ocena jakości powietrza w województwie lubuskim w latach 2010-2011, WIOŚ Zielona Góra)

Nazwa strefy		strefa lubuska		
Kod strefy		PL0803		
Rok		2010	2011	2012
Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy	SO ₂	A	A	A
	NO ₂	A	A	A
	PM ₁₀	C	C	C
	Pb	A	A	A
	As	A	C	C
	Cd	A	A	A
	Ni	A	A	A
	C ₆ H ₆	A	A	A
	CO	A	A	A
	O ₃	D2	D2	D2
	B(a)P	C	C	C
	PM _{2.5}	A	A	A

* wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji

Strefa lubuska ze względu na normatywne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ dla okresu lat 2010-2012, została zakwalifikowana do klasy wynikowej C. Ze względu na przekroczenia wartości docelowej benzo(a)pirenu (B(a)P) zakwalifikowana została do klasy C w latach 2010-2012. Ze względu na przekroczenia wartości docelowej arsenu (As), dla lat 2011-2012, również została zakwalifikowana do klasy C. Uzyskana ocena oraz klasyfikacja strefy lubuskiej obliuguje Zarząd Województwa Lubuskiego do przygotowania programu ochrony powietrza.

Zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) sejmik województwa określa w drodze uchwały program ochrony powietrza w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref.

Zakres programu ochrony powietrza został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1028).

Dla strefy lubuskiej określono wymagany do osiągnięcia efekt ekologiczny odpowiednio do dnia 31 grudnia 2020 r. wynoszący:

- **1 272,8 Mg** dla pyłu zawieszonego PM10,
- **408,7 kg** dla benzo(a)pirenu (B(a)P),
- **ok.89,13 kg** dla arsenu (As).

W "Programie ochrony powietrza dla strefy lubuskiej" wyznaczono również działania naprawcze, których realizacja powinna wpłynąć na ograniczenie zarówno emisji pyłu zawieszonego PM10, jak również benzo(a)pirenu (B(a)P) oraz arsenu (As). Zaproponowane działania mogą być realizowane przez wszystkie powiaty, miasta i gminy strefy lubuskiej. Natomiast gminy, w których wyznaczono obszary występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń pyłu zawieszonego PM10 są zobligowane do realizacji konkretnych działań wskazanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym Programu. W harmonogramie podano szacunkowe koszty realizacji poszczególnych zadań, wskazując jednocześnie jednostki odpowiedzialne za ich realizację oraz potencjalne źródła finansowania. Wymienione działania naprawcze należy podejmować na obszarze całych gmin, powiatów, w których wyznaczono ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń, w celu likwidacji wyznaczonych obszarów przekroczeń.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1028) stosowanie środków mających na celu osiągnięcie poziomu docelowego nie może pociągać za sobą niewspółmiernych kosztów i powinno dotyczyć w szczególności głównych źródeł emisji. Uwzględniając zapisy rozporządzenia zaproponowano następujące działania naprawcze:

1. Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych poprzez realizację systemu zachęt do ich likwidacji lub wymiany na niskoemisyjne (system może być realizowany w ramach Planów Gospodarki Niskoemisyjnej lub Programów Ograniczenia Niskiej Emisji) na terenie gmin, w których wyznaczono obszary przekroczeń pyłu zawieszonego PM10, którego zadaniem będzie m.in. określenie możliwości, odpowiedzialności, zasad finansowania oraz zainteresowania mieszkańców wymianą źródeł ciepła lub podłączeniem do sieci ciepłowniczej w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

2. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, szczególnie: stworzenie i utrzymywanie systemu informowania mieszkańców o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem oraz o jego wpływie na zdrowie. Prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 i benzo(a)pirenem, (kampania edukacyjna, przeprowadzona przed sezonem grzewczym) obejmujących m.in.: opracowanie ulotek i plakatów, akcje szkolne, informacje w mediach lokalnych, akcje uświadamiające szkodliwość spalania odpadów w kotłach grzewczych w celu zmiany przyzwolenia społecznego na tego rodzaju praktykę.

3. Działania systemowe: koordynacja realizacji Programu (w tym system sprawozdań z realizacji Programu), edukacja ekologiczna, uwzględnianie w zakupach i zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, kontrola zakładów emitujących do powietrza pył, benzo(a)piren oraz arsen.

4. Działania kontrolne: kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów, kontrola przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych z ogrodów na powierzchni ziemi, kontrola przestrzegania zakazu wypalania traw, monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg.

5. Działania ograniczające emisję z dróg: poprawa stanu technicznego dróg, ograniczenie wtórnej emisji poprzez czyszczenie dróg metodą moką, rozwój komunikacji zbiorowej.

6. Działania wspomagające: zmiany w dokumentach strategicznych pod kątem kierunków działań zawartych w Programie, aktualizacja projektów założeń do planów oraz planów zaopatrzenia w ciepło energię elektryczną i paliwa gazowe.

Monitorowanie realizacji zadań wynikających z Programu będzie realizowane przez Marszałka Województwa Lubuskiego w oparciu o system sprawozdawczy z gmin i powiatów. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wykonuje ustawowe obowiązki w zakresie kontroli realizacji zadań określonych w Programie.

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) Zarząd Województwa Lubuskiego zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej", zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.). W dniu 8 listopada 2013 r. została podana do publicznej wiadomości informacja o przystąpieniu Zarządu Województwa Lubuskiego do opracowania "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej" z możliwością składania uwag i wniosków. Informacja została zamieszczona na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. W okresie od dnia 20 grudnia 2013 r. do dnia 28 stycznia 2014 r. trwały konsultacje społeczne projektu "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej". W ramach procesu konsultacji społecznych odbyły się trzy spotkania konsultacyjne w dniach 8, 9 oraz 28 stycznia 2014 r. na które zaproszeni zostali właściciwi wójtowie, burmistrzowie, starostowie oraz Prezydent Miasta Nowa Sól. Zgodnie z art. 91 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie "Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej" przekazano wójtom, burmistrzom, starostom oraz Prezydentowi Miasta Nowa Sól w celu zasięgnięcia opinii.

Niniejsza uchwała stanowi akt prawa miejscowego, zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze województwa lubuskiego.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU

Jerzy Tonder